

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Subotica, kedd, 1920. március 23.

Ára helyben és vidéken 1 korona.

XXI. évfolyam, 26. szám

Megjelenik mindennap, Ünnepek és vasárnap kivételével.

Előfizetési ár egy évre 300 korona.

Jugoszláv delegáció Wilsonnál.

A román Messengernek jelentik Newyorkból, hogy Wilson a Fehérházban jugoszláv delegációt fogadott, amely az elnök előtt a szerbek, horvátok és szlovének közönetét tolmácsolta az adriai kérdésben elfoglalt álláspontja miatt.

Wilson külpolitikája.

Colby államtitkár közzétette Wilson elnök politikai programját előlki működésének utolsó időszakára.

Az amerikai kormány elismeri az orosz szovjet kormányt s vele kereskedelmi összeköttetésbe lép. A békeszerződés ratifikálására nézve a szenatussal azon az alapon keres meggyezést, hogy a jövőben az Egyesült Államok minden katonai akciójához a kongresszus beleegyezése szükséges.

A török kérdésben fenntartja azt az álláspontját, hogy a török uralom Európából eltávolításuk s Konstantinápoly és a szorosok nemzetközivé tételessenek.

A japánok kiűritették Amurt.

Moszkvában megölték Bredov és Stössel tábornokokat. A japán csapatok kiűritik Amurt és Blagovesztszenkánál összpontosítanak.

Oroszok a japánok ellen.

Csicserin szovjetkülgyminiszter jegyzékét intézett Japánhoz, amelyben tiltakozik Szachalin-sziget meg szállása ellen.

Általános demobilizáció előtt.

Bonard Law az angol alsóházban egy interpellációra azt a kijelentést tette, hogy Lengyelországban, Romániában és az osztrák magyar monarchiából alakult új államokban akkor demobilizálnak, ha az egyes államok szomszédjaikkal jó viszonyba kerülnek. A főtanács azon fázadozik hogy ezt a célt minél előbb elérje.

Uj földreform Romániában.

Az új román kormány a földreformon változtatásokat akar eszközölni. Az új tervezet, melyet a parlament elé terjesztenek, 100 hektár földet hagy meg a tulajdonos birtokában, míg az előbbi kormány rendelete csak 50 hektáron fölül sajátította ki a földeket. Kivételt képeznének egyes bérletek melyeknek maximális terjedelme 250—500 hektár. A földet 3 és 50 hektár között váltakozó parcellákban osztanák fel a parasztok között. Elsőnyben részesülnek a hadirokkantak s azok akik harctéri szolgálatot teljesítettek.

Berlinben még komoly a helyzet.

A monarchista ellenforradalom teljes kudarcra végződött. A részes tábornokokat vált alá helyezik. Wilhelmshafenben Kapp 400 tisztjét tartóztatják. Kapp és tisztjei ellen gyorsított eljárás szerint ítélik meg.

A Párisban időző német békedelegáció hivatalosan közölte a szövetségesekkel, hogy Berlinben a régi törvényes kormány uralkodik. Megcáfolják azt, mintha a Spartacus mozgalom d'adalmaskodott volna. Berlinben rend és béke van.

A szövetségesek főtanácsa várja a további fejleményeket. Londonba érkezett hírek szerint Lüttwitz tábornok öngyilkosságát követett el.

Noske birodalmi hadügyminiszter a szociálisták kivánságára beadta lemondását. Bár a még Stuttgartban időző nemzetgyűlés kívánja, hogy megmaradjon, lemondása végleges.

Jóllehet Kapp forradalma megbukott, azért mégis megmaradt a hatása annyiban, hogy néhány ő általa felállított kivánságok teljesítését óhajtják. Ilyenek: az új választások, szakértőknek a kormányba leendő fejevétele.

Essenben több város a spartakusok kezében van. A Rajna-vidék több gyárában a munkások szovjeturalmat szerveznek, Dűszburgban spartakusok és a katonaság között összejövetés volt, amelynek 40 halottja van. Lipcsében, Elberfelden, Dorthmundban, Góthában, Nürnbergben még mindig tart a küzdelem a spartakusokkal.

A francia berlini megbízott meglátogatta a kancellárt és időzőlegesen a válság szerencsés megoldása alkalmából.

Horthy király akar lenni.

A Rómában megjelenő Rivista Politika azt a hírt közli Magyarország kormányjáról, Horthyról, hogy királlyá akarja magát kikiáltatni. Azt állítja, hogy Horthy bizalmas uton már közölte óhaját a vatikánnal, megkísérelve, hogy így kapha meg a főpap-ág támogatását.

Budapesten már hetekkel ezelőtt osztogattak olyan röpiratokat, hogy éljen Miklós király, akkor azonban Horthy még fővezér volt s erélyesen tiltakozott az ellen a terv ellen, hogy belőle királyt csináljanak.

Bolsevik követek Angliában.

Koppenhágából jelentik, hogy oda várják az orosz szervezetek delegátusait, akik onnan Londonba utaznak. A küldöttségben Krassin, Nugin, Snitsu és Rosovsky vesznek részt. Az angol alsóház csütörtöki ülésén a külügyi hivatal nevében Greenwood azt a kijelentést tette, hogy a kormány nem ellenzi a bolsevik küldöttség Angliába érkezését, hogy a kereskedelmi kapcsolatok főlvetelének kérdését tanulmányozzák. Csak Litvinov-Finkelsteinnel tilhják meg az angol területre lépést az 1918-ban történt kitiltás alapján.

Az új magyar birtokreform.

Robinek Gyula magyar földművelésügyi miniszter elkészítette a földbirtokreform tervezetét, amely lényegesen eltér az eddigi tervekétől. A reform alapelvei a következők: Az 500 holdon felüli birtok, ha valamely község határában több mint egyharmadon kevesebb közé és nagybirtok, kisajátítható. A vételárát szabad egyezkedés alapján állapítják meg. Ha az árban nem tudnak megegyezni, az ingatlanforgalmi tanácsoshoz lehet fordulni. Ennek ármegeállapítása ellen a törvényesekhez, táblához s kuriához van felebezésnek helye. A kisajátítás záros határidőhöz van kötve. A kisajátítás útján szerezett ingatlan el nem idegeníthető. A kisajátított birtok kifizetése készpénzben, esetleg a felek bejárása szerint más módon történik. Az állam járadékbirokat létesít azok számára, akik nem bírnak fizetni földet kaphat mindenki, aki annak megművelésére vállalkozik. Elsőbbségi igényük a hadirokkantaknak, árváknak, özvegyeknek s a vivészégi érem tulajdonosainak van.

Megszakadt béketárgyalások.

A román kormányválság miatt a román-orosz béketárgyalások megszakadtak. Az oroszok a tárgyalásokat Varsóban kívánják folytatni. A románok ragaszkodnak Charkovhoz.

Vilmos császártartózkodik a politikától

Hágából jelentik, hogy a holland miniszterelnök kijelentette, hogy Vilmos excsászár a leghatározottabban kifejezte, hogy minden politikai tevékenységről lemond, mert nem akar Hollandiának nehézségeket okozni. Vilmos végleges tartózkodási helyét Utrecht van kijelölve.

Forradalmi török kormány.

A török csapatok tráciai parancsnoka a mostani konstantinápolyi kormány parancsainak teljesítését megtagadta. Adrinápolyban független török kormány alakult. Ez a kormány kijelentette, hogy mint hadifoglyokkal fog elbánni minden tiszttel és katonával, aki hatalmába kerül.

Letartóztatások Konstantinápolyban.

A szövetséges csapatok Konstantinápolyban megszállták a hadügy-, tengerészeti miniszteriumokat, távirda- és postaközpontokat, az arzenált és más topografiai pntokat. Több ifjútörököt letartóztattak, így közöttük Kucus Dzsemal, volt hadügyminisztert és vezérkari főnökét, Dseval pasát. A szövetségesek megbízottai a nagyvezért értesítették a foganatosított intézkedésekről. A szövetségeseknek Konstantinápolyba történt bevonulásakor összeütközések voltak, amelyekben két angol katona elesett.

A kormányválság.

Draskovics és Protics Szmodlák jelenlétében tanácskozással folytattak. Protics már kezdetben kijelentette, hogy nem fogadja el Trumbicost miniszterelnöknek. Így a pártközi kabinet lehetetlenné vált s Szmodlák új megoldáson fázadozik.

Pusztító földrengés Tiflisben.

A Tiflisztől 30 kilométerre fekvő Gorit és környékét februárban egy földrengés teljesen rombadöntötte. Az áldozatok száma rendkívül nagy.

Trieszt autonómiaja.

Lyubljanai jelentés szerint Triesztben széleskörű mozgalom indult meg, melynek célja az, hogy Triesztnek önkormányzatot biztosítson.

A főtanács ülése San Remóban.

Nitti javaslatára a főtanács San Remóban a Belle Villi szállodában fogja megtartani szünetelése után első ülését.

Vissza Tisza Istvánhoz.

A magyar nemzetgyűlés visszaállította az 1913-as Tisza-féle házszabály érvényét, amely a technikai obstrukciót lehetetlenné teszi.

D. Annunzio kirohanása.

A rekám hadvezér, D. Annunzio Fiumében nagy beszédet mondott, amelyben élesen kivel az angolok ellen. Anglia — mondotta — kihasználta a háborút, hogy most a békét használhassa ki. Az öszes népek elégedetlenségét és elnyomottjai sorakoznak ellene egy új kereszties hadjáratra, amely nem is fog elmaradni.

Elhalasztották a sorozásokat.

Napokkal ezelőtt kezdtek már beszélni a subotici városi házában arról, hogy a most folyó sorozásokat elhalasztják beográdi kormányrendelet alapján.

A sorozások azonban szombatiig folytatók tovább a legnagyobb rendben, noha nem sokan jelentkeztek a mérce alá.

Szombaton azután hatósági intézkedés történt, hogy a megkezdett sorozásokat abba kell hagyni s hétfőn már nem is volt sorozás. A hatóság úgy intézkedett, hogy a sorozások április 15-ikéig függesztessenek föl s csak április 15-ike után folytassák azokat.

A meglepő intézkedés okát különbözőképpen kommentálják. A katonai igazgató, dr. Pertics József h. polgármester az elhalasztás okairól hivatalos felvilágosítással nem szolgálhatott.

A legnagyobb valószínűség szerint az intézkedés azért vált szükségessé, mert a katonai igazgató által a jelentkezések alapján összeállított listák s a sorozásra jelentkezők által bementett adatok közt nincs meg az összhang.

Eltörölték

a gabona maximális árait.

Premier a gabonapiacra.

Egy Beogradból érkezett rendelet feloldotta a gabonaneműk maximális árait, amit az árvizsgáló bizottságok állapítottak meg. Subotican eddig a gabonapiacra ellenőrizték a maximális árakat. Detektívek és rendőrök vigyáztak fel arra, nehogy valaki maximális áron felül adja el a gabonát.

A rendőrség azonban mégsem tudta ellenőrizni az árak belátását, mert nincs annyi rendőr, hogy minden gazda mellé egy rendőrt állítsanak. A piacrendőrség tehát úgy határozott, hogy a gabonapiacot ellenőrzés nélkül hagyja s az árak kialakulását rábízta a gazdákra és vásárlókra, hogy a kínálat és vétel szabályozza az árakat. A rendőrségnek az a célja, hogy kipróbálja, hogyan fognak alakulni az árak.

A mai piacon következőképpen alakultak az árak: Buza 7—800 koronáért kelt el, de sürűben kérték érte 800 koronát. Ugy látszik, hogy a buza ára rövidesen elfogja érni az ezer koronát. Arpa 400—420, okukorica 350, csöves tengeri 150-160, zab 450 korona. Liszt 1300 kor.

A rendőrség figyelmezteti azokat a gazdákat, akikre a szegények el látása végett bizonyos mennyiségű gabonát vetettek ki, hogy azt mielőbb szolgáltaassák be. A rendőrség nem fogadja el azt a kifogást, hogy már eladták a búzát, mert az ilyen gazdákat meg fogják büntetni.

Megszűnt a mézszáros sztrájk.

Hatvan százalékkal felemelték a husárakat.

Egy hétig tartó passzív rezisztencia után szerényen, diszkrétan ismét megjelent néhány mézszáros és szuró a huspiacra. A husiparosok meghallották, hogy a hatóság újból felemeli a husárakat s egyesek már szombaton vágották, hogy készen találja őket a vasárnapi áremelés.

Megállapítjuk, hogy a mézszáros sztrájk a husiparosok teljes győzelmével végződött, mert a hatóság az egész vonalon teljesítette a mézszárosok követeléseit és felemelte az árakat.

Az új maximális árak a következők: borjúhús 36, fiatal bárány 36, marhahús 32, sertés 36 korona.

Mielőtt sztrájkba léptek volna a mézszárosok, a következők voltak a husárak: I. és II. rendű sertés és marhahús 22—20, I. és II. rendű birka 18—17, bárány és borjú 30, zsir 35, nyers szalonna 30 korona. Ebből láthatjuk, hogy egy hét alatt 14 koronával emelték a sertés hus maximális árát, ugyanilyen százaléku arányban emelték a többi husnak a maximális árát is.

A husárakat miniszteri rendelet alapján szabályozta a városi hatóság. Ezek az árak mindaddig megmaradnak, míg Beogradból a közlel-

mezési minisztertől megjön az újabb rendelet, amely utasításokat fog tartalmazni az árvizsgáló bizottság részére.

A rendőrség értesíti a mézszárosokat, hogy szigorúan meg fogja büntetni azokat, akik túllépik a legmagasabb árakat. Reméljük, hogy az értelem hatósági intézkedésre nem lesz szükség, mert a husiparosok szakcsoporjának a vezetősége előttünk nem régiben még úgy nyilatkozott, hogy ők nem akarnak 32 koronánál drágább húst árusítani.

A vasárnapi huspiacra a publikum megrohanta az árusítókat s egy kettőre szétkapkodták a piacra hozott húst. Az éhes publikum minden árat megadott, csak hogy húst kaphasson. Ez a magyarázata annak, hogy a termelők minden sztrájkja sikerül.

Sajnos, ezek a felemelt maximális árak is ma még mindig a minimális árak, amelyen nem lehet árut kapni. Minden törekvés, amely a pénzt vásárló erejét akarja javítani, itt szenved hajótörést. Mit ér a pénz, ha ott, ahol hus, kenyér bőven van, ha ott, ahova az egész világ vágynon tekint, mint a bőség földjére, nagy halom bankjegyet kell kiadni egy ebédért, vagy csak egy kenyérért is.

Revizió alá veszik a kiutasításokat.

Adamovics főispán nyilatkozata.

A Bácsmegeyi Napló novisadi tudósítója felkereste dr. Adamovics István novisadi főispán-polgármestert a hivatalában és megkérdezte, mik a tervei a jövőre. A főispán ezeket mondotta:

— Programot még nem adhatok, hiszen még csak alig egy-két napja vagyok hivatalban. A régi aktákat tanulmányozom, különösen azokat, amelyek a város gazdasági ügyeire vonatkoznak, mert azt tapasztalom, hogy a múltban súlyos mulasztások történtek.

— A városnak új jövedelmi források után kell néznie, mert a kiadások messze túlhaladják a bevételt. A városnak is ki kell aknáznia a konjunkturális viszonyokat, miként kihasználják a kereskedők és az iparosok, meg a gazdák. A városnak óriási telkei vannak, amelyeket bérbé fogunk adni s a befolyt pénzt nagyszabású építkezési munkákra fogjuk fordítani.

— Első és legsürgősebb feladat az égető lakáshiány megoldása. A múlt e téren számtalan hibát követett el, amit a jövőnek kell helyrehozni. Ehez pedig pénz, pénz és sok pénz kell. Most mindennek a pénz a motorja. Az új városi adókból nagyon kevés jut az építkezésre, hiszen a városnak is óriási és égető szükségletei vannak.

— Az 1914. óta letelepült idegenektől adót fogunk szedni s a befolyó összegből építkezünk. Ezzel az idegenek megváltják azt a jogot, hogy itt lakhassanak.

— A lakásminizériákkal meg kell szüntetni s én minden erőmmel a lehetetlen állapotok megjavításáért fogok küzdeni, hogy

ne kelljen hasznos és adófizető polgárokat kiutasítani.

— A kiutasítás kérdése szoros kapcsolatban áll a lakáshiánnyal. Ugy tudom, hogy Beogradban a kormány kiadott egy rendeletet, amelyben

meghagyják az alantas hatóságoknak, hogy a még nem foganatosított kiutasításokat vegyék revizió alá.

Arra a kérdésre, hogy mi lesz a kiutasítottakkal, a főispán azt felelte, hogy ezek kérhetik ügyük újrafelvételét.

Novi-Sad közönsége várakozással tekint a főispán működésé elé.

— Zomborban maradhatnak a pénzügyi tisztviselők.

A Zomborból kiutasított pénzügyi tisztviselők ügyében újabb fordulat történt. A belügyminiszter hatályon kívül helyezte a kiutasító rendeletet és megengedte hogy a tisztviselők tovább is Zomborban maradhassanak

Hírek

— Mennyi korona bankjegy van? Hivatalos közlés szerint az SHS állam területén a múlt év november és december hónapjaiban lefolyt bankjegybevezetés alkalmával összesen 4.610.436.419 koronát mutattak be lebélyegzésre. A legtöbbet Horvátországban és Szlavóniában bélyegezték. Az egész összeg 36 44 százalékát. A statisztika következő helyén Bácska, Bánát és Baranya 711 27 24 százalékkal. Ez igen jelentékeny arány, ha még figyelembe vesszük, hogy Baranyában nem mindenütt bélyegezték a bankjegyeket. A bemutatott bankjegy 20 százaléka, ami mintegy 922 millió korona, bevonatott. Ebből a Politika szerint 600 millió ismét forgalomba került. Az első és második bélyegzés között mintegy hétszáz millió korona a különbség, vagyis az első bélyegzésnél tőbb pénz volt forgalomban. A két akció közti időben területkiürítés is volt, Temesvár és vidékét a románoknak kellett átengedni, továbbá sokan nem bélyegezték le a pénzüket a 20 százalékos levonása miatt sem. Jelentékeny mennyiségű bankjegy került Fiuméba is árukerék. Ezek az összegek nem kerültek a második lebélyegzőskor bemutatásra.

— Szociálista és kommunista győzelem Zagrebban.

Vasárnap folytak le Zagrebban a városi képviselőválasztások. A választásokat hallatlan mérvű s nagymértékben személyeskedő agitáció előzte meg. A választás napján a azt megelőzőleg Zagrebban semmiféle szeszital nem volt szabad kimérni. Összesen ötven képviselőt választottak. A választások számaránya a következő: kommunista 20, Frankpárti 17, mérsékelt szociálista 10, a többi horvát egyesülés.

— A hamis ezrek sorsa.

Mint a középkori várak mesebeli fehérasszonya, úgy jár vissza kísérteti időnként a hamis bélyegzésű ezrek problémája. Mi-t megirtuk, a hamis bélyeggel ellátott ezreket a kereskedelmi és iparkamarák közlése szerint mindenkinek személyesen el kellene vinni Novi-Sadra A szabadkai kereskedelmi egyesület azonban sürgősen kérte a kereskedelmi és iparkamarát, hogy szálljon ki Subotican egy deputáció, amely megismeri, hogy melyik bélyeg szabályos, hány lábunak kell lenni egy igazi sásnak. A kereskedelmi egyesület felajánlotta azt is, hogy a bizottság költségeit az ezrek boldogtalan tulajdonosai fődözik. Erre az előterjesztésre még nem jött semmiféle válasz. Minden jel arra vall, hogy az, akinek ezrei vannak, elveszti a pénzét. Időközben ugyanis Magyarország az megtörtént a pénz-lebélyegzés s így a monarchia területén alakult államok közül egyik se vállalja a hamis bélyegzésű ezrek apaságát.

— Árlejts a központi iskola helyreállítására. A központi iskolák renoválására megtervezett árlejtsékre a mérnöki hivatalhoz a köve kezű árajánlatokat adták be. Könyves munkálatokra: Zvelanov Antal 17130, Gabrics Mihály 23540, Vidákovics és társa 20940 és Szarits és Orsics 47991 korona, amelyből öt százalékos engedélymentes. Asztalos és lakatos munkákra Vászits Péter 3400 és Wilhelm Ernő 47100 koronát. Mázolós és piktormunkákra Benke Dániel 29477, Horváth József 32798 és Stern Zsigmond 34845 korona. A vízvezetési helyreállítási munkálatokra Abasich és társa cég 5925 koronát ajánlott. A mérnöki hivatal javaslataiban azt proponálta a tanácsnak, hogy Zvelanov Antal, Vászits Péteri, Benke Dániel és Abasich és társa céget, mint az átszámitás után is legelőbb ajánlattevőket bízzák meg a helyreállítási munkálatokkal. A tanács magáévá vette szombati ülésén a mérnöki hivatal ajánlatát s azt a 24 iki néptanács elé terjeszti elfogadás végett.

— Bibornoki konferencia Rómában. A pápa hétfőn titkos consistoriumot tartott 24 biboros jelenlétében. Főként a már boldoggá avatott francia szentnek Jeanne d'Arc canonisatiójáról volt szó. — A szentté avatást ragyogó és rendkívül költséges ünnepélyek keretében hajtják végre május 16-ikán. Ezzel is kifejezésre jut az új barátságos viszony, amely Franciaország és a Vatican között beállott.

ÉVOÉ TAVASZI

Március 21-én, Benedek napján, így tanultuk azt annak idején az iskolában, kezdődik a tavasz. Na jó, gondoltuk magunkban, hát kezdődjék. Kuba már — hála isten — rafifikálta a békesszöveget, nincs semmi bajunk, kezdődjék az a vidám kikelet. És mert a kikelet kezdete éppen vasárnapra esett, a hölgyek siettek kikészíteni új tavaszi kosztümjeiket, hogy kellő adjusztiungban üdvözölhessék a Tavaszt. A költő lelkesime előtt már tavaszi gyönyörök jelentek meg: idei liba, fejes salátával, friss rántott csirke ugorkával. Szegény költő elgondolván, hogy ime tavasz lesz, szörnyen kétségbeesett. Mert tavaszi versek árán — még mindig szőrösszivűek a kiadók, — bajos megvenni az új tavaszi kalapot (1000 kor.) sőt a libapescenyét (500 kor.) is. A modern költőknek sokkal kedvezőbb időszer a tél, amikor náthás emberek azt hívén, hogy spanyoljuk van, rászorulnak a költő vízszalátá-sára. A költő azonban kissé elhamarkodottan kezdte magát tavaszi hangulatokba ringatni. Az időjárás rácsúfolt a tavaszra s az ég ugy beborult felettünk, mintha ősz közepét jeleznék a kalendárium. Az ibolyaárusok fázósan húzódtak meg a kapujukban, ellenben a sarki cipő-fiszitói vidáman fűtyörészte a legújabb Zerkoviztot. Megkérdeztem az egyiket, hogy mit csinál, most hogy jön a tavasz, miből fog megélni.

— Maga csak bizon... S a beborult égbólra mutatott.

— 700.011 koronáért adták ki a Városi Kévéházat. Ma tartották meg az árlejtsést a szabadtéri Városi Kévéház bérletére. Az árlejtsést nagy érdeklődés előzte meg, s a haszonbérleti ár szédületesen emelkedett. Mikor már a haszonbérthe felajánlott összeg elérté a 700.000 koronát, a két legerősebb árverező Petrovits és Hartl és Matkovits és Fia társaságba léptek s a kévéházat hat évre hétszázszázertvenegy korona évi bérért ök kapták bérbe. A többi kiadott helyiségek közül Mercur bank Kossuth-utcai helyiségét 170.000 koronáért Bánó és Bröder, Wagner Ferenc divatárkereskedő által bérelt helyiségeket Skerl Karló bérrelte ki 64.000 koronáért délygülműveskereskedés céljaira és Ilgen János-féle bogedát Szipics Márk bérrelte ki évi 70.000 koronáért. A Dudler-féle helyiségeket Orskovics és Dimitrievics iregi cég 21.000 koronáért delikatesz üzletnek, a Péics István szabó üzlethelyiségét Majoros István hentes 24.500 koronáért bérrelte ki.

— Eljegyzések. Horváth Antál eljegyezte Szabó Kasziba Gizike urleányt. (Minden külön értesítés helyett) Berger Zoltán Kolozsvárról eljegyezte Bedő Ilonkát Subotícán.

— Meghalt a Presse szerkesztője. E hó 17-én meghalt Bécsben 70 éves korában Benedikt Moritz, a Neue Freie Presse kiadója és főszerkesztője.

— Ujból elhalasztották a magyar békét. Laibach-Ljubjanából jelentik: A törökországi események, valamint a beritni s németországi forradalmi állapot s legújabb a romániai ana:hisztikus állapotok miatt az anánt ismét elhalasztotta döését a magyar kérdésben.

— Horthy kiadatását kéri. Szerbia Horthy Miklós kiszolgáltatását kéri azért, mert 1917 februárjában a sebenicói s catarói délszláv matrózlázadást vérbe fojtotta.

— Oriási hóvihar New-Yorkban. A márciusi hideg, mely megölte a fiatal tavaszi veőlényt, nemcsak nálunk okozott sok bajt, hanem Newyorkban is, ahonnan Oriási hóvihart jelentenek. A hóvihar nagy záratok okozott.

— Megdrágult a Simplon. A Simplon-express, amelyre mostanában közönséges halandónak olyan nehéz a mi állomásaink felülni, szintén árdrágt. A vasutjegy ára Beogradból —Párisig 467 frank (körülbelül 7000 korona) podgyász minden 10 kg-ja 10 és fél frank.

— Jó dolog a miniszter-ség. A radikális lapok hevesen támadják a Davidovics-formány volt közlelmezési miniszterét, Koracót, akiről azt írják, hogy amikor kinevezték közlelmezési miniszterré, szegény ember volt, mikor azonban távozott, akkor már durgazdag ur volt. Csak az egyik bankban 850.000 dinár értékpapírja van. Azt is írják, hogy egyesek az utolsó két hónap alatt negyven millió koronát kerestek az Olaszországba irányult fakivitelén.

— A sebesicsi kisbirtokok földje. S. sebesics-pusztán dr. Vermes Gyula nagybirtokosnak van nyolcszáz hold földje, amelyet évtizedek óta öt lasó kis- és törpebirtokosok tartanak bérbe 4—5 10 holdas parcellákban. A sebesicsi bérlok a bérlet birtokozó tanyákat építettek, maguk számára otthon t és existenciát teremtettek. Az agrár-reform végrehajtásánál ezt a nyolcszáz holdas birtokot is felosztották s a régi protétáok helyébe új protétárokat akartak lépni em. Az existenciájukban fenyegetett bérlok dr. Vojnics-Tunics István képviselő vezetésével deputációba járultak dr. Hansek agrárreform miniszternél s kérték, hogy a sebesicsi Vermes-birtok felosztását hatálytalanítsa s ötlet hazája meg existenciájukban. A miniszter teljesítette a kérelmet, csupán azt követelte, hogy a birtokon továbbra is szegény emberek gazdálkodjanak.

— A doktor ur. Amiben régen, már évek óta nem volt része a közönségnek, abban gyönyörködhetett szombaton este és vasárnap délután. A Műkedvelők Körének kicsiny, lelkes művészgárdája gondoskodott nemes szórakozásról. A műkedvelők Molnár Ferencnek „A doktor ur” című három felvonásos bohózatát mutatták be a színházban telt ház előtt. A szereplők nagy sikert arattak valamennyien s a közönség sürti tapsviharral jutalmazta a szereplők ötletes mondasait. Nagy sikere volt Koncz Dánielnek akinek Puzser, Jász szerepében kabinetalakítása volt — Igen jól játszottak Laliya Lolika (Lenke) Sörös Margit (szobalány). Nagy sikert aratott dr. Sárkány ügyvéd szerepében Kladek Károly és Sárkányné szerepében Pietsch Ferencné. Mindkettő régi, kipróbált műkedvelő talentum. Csató rendőr-fogalmazó szerepében Jakobovits Dániel, a rendőrök szerepében Szabó Gusztáv és Benyák Béla, Cseresnyés szerepében Lovász László nyujtoták tehetségük legjavát. Igen jó volt mint Bertalan ügyvéd Vojnich Imre, Kozla Ernő, a főlraja tanár, Virág Béla, az igazgató és Ujj Kálmáné Marosny szerepében brilliuroztak. A felvonásközvetek Kovács Kornél tanító és az általa vezényelt zenekar töltötte ki szép, harmónikus játékkal.

— Sírőpelást az 17. szentegyletnél előjegyeztetni lehet. Iroda: Széchenyi-tér 105 sz. alatt délelőtt 8—10 óráig.

— Utonállás a városháza előtt. A rendőrségen panaszt tett Magna István István uverbázi lakos, hogy a Csokonai-téren a városháza közelében, a rendőrszótól alig 20—25 lépésnyire este kilenc órakor három megtámadták s kirabolták, elvették tőle 1470 koronát, az iratait, óráját és láncát. A rendőrség ebből az esetből kifolyólag a katonai parancsnoksághoz segítségért fordult.

— Kis-Bajmok rémei. Kis-Bajmok külváros békés lakóinak nyugalmát egy idő óta garázdá, vererekedő parasztleányek háborították, akik teljesen felforgatták a rendet. Legutóbb az is megtörtént, hogy ezek a leányek megostromolták a rendőrlaktanyát s leakarták mészárolni a rendőröket. A zavargók erőlyesen lépett fel a zavargók ellen s Béni Jakab rendőr vezetésével elfogták az utonállókat.

— Dr. Marton Jenő sebész-műtő-fogorvos rendel szájt és fogbetegeknek. Plombirozás, foghúzás, műfogak. Batthyány-u. 6. (Edénypiac).

— Dr. Vécel Jenő orvosi rendelkeje nemri betegk részére. Lakás: VI. Maria Terézia-tér 12., Vojnics Piroskaház. Rendel: 7—9-ig és d. u. 2—1/2 4 és 5—7 között.

A bílgrádi tőzsdén szombaton az idegen valuták kurzusa pánikszertlen esett, ami a kereskedővilágban nagy zavart idézett elő. A kisebb valuták harminc-negyven fillérral estek.

Zárlatok:	Dinár	Kor.
1 Dollár	38.70	155.—
100 Francia frank	375.—	—
100 Márka	58.75	235.—
100 Lira	328.—	912.—
100 Lei	65.05	250.—
100 Léva	59.—	236.—
1 Angol font	180.—	720.—
Napoleon	155.—	620.—
Osztrák korona	17.25	69.—

Bécsi tőzsde: Dollár 250, Lei 382, Lira 14 02.

A szombati áresések hétfőn is megmaradtak. A váratlan krach okát különbözőképen magyarázzák. Allítólag a beogradi franco-serb bank állandóan nagymennyiségű frankot hoz piacra s ez okozza a frank s vele együtt a többi idegen valuta nagy áresését.

Egy korona — 21 korona.

Ez a cím nem tévedés. Egy koron, tényleg 21 koronát ér, már t. i. egy ezüst korona huszonegy papir koronát. A budapesti fémbevaltó hivatal egy ezüst koronáért huszonegy papir koronát s egy ezüst forintért 42 koronát fizet.

Franciaországban szabadulni akarnak a bankjegyek-től.

Az a jelenség, melynek hatásait mi is minden nap látjuk, hogy az emberek nem bíznak a bankjegyekben s azotól szabadulni akarnak, Franciaországban sem ismeretlen válság. A papirfrank angol, amerikai és semleges tőzsdéken egyre jobban zuhan, Franciaországban pedig az idegen értékek emelkednek. A francia lapok részletesen foglalkoznak a pénz elértéktelenedésével.

Ahol a gazdagság a baj.

Hollandia az az ország, amelynt a gazdagsága sodor a tők feé. A holland sajtó, félék, hering romlik a raklárakban, a Van Housen csoko-

lédégár beszünetelte üzemet, mert készleteit nem tudja külföldre eladni. A holland forin értéke oly magas, hogy a külföldi kereskedő képtelen Hollandiában vásárolni, a holland kereskedő pedig nem képes otthon adni áuit, mert beföldön, épen mert sok pénz van, a nolland forint vásárló értéke csekély, a munkabér, szállítási költségek tehát drága. A kölkekedelem teljesen megakad, mert ha a hol-

landi kereskedő ingyen adná is kereskedőinknek áruit, mire az ideérne, itt drága volna. Elmes kereskedőknek azonban lehetne csereszületeket kötni a hollandokkal. Boréri, gyapjúérti rengeteg mennyiségű o'yan ciktet lehetne kihozni, amire itt nagy szükség van.

Szerkesztő: **Dr. FENYVES FERENC**.
Kiadja és nyomtatta: **Bácsmegyei Napló**. r. t.
Sohotica Kossuth-u. Telefon 8 - 58, 5 - 18

Eladó használt butorok
Cím a kadoban. 490

Veszek tóri aranyat, ékszereket, drágaköveket a legmagasabb árban. Alkalmi ékszeres, jegygyűrűk a legjólányosabb árban kaphatók Páltay, Kály u. 18. Novák ház, földszint.

Fehérnemű varrások varrogépek megvételre kerestettek. Lehner Aladár Hítelbank palota. 435

Gépsziját (rendelt méret szerin). Gépszijapont, varró és költőszját ajánlunk legolcsóbb napi árban. Holcer Márton és Társa bórkereskedők Zombor. 446

Intelligens úri leány I. II. éves tanjányóknak zongorák atást ak. Cim a kisdoban. 475

Okleveles vagy nem okleveles munkatársat keres Koróna gyogyszertár. Városház épület. 496

Négy kapa szőlő a felüljárótól 3 percnyeire, a bajai vonal mellett, érbe adó, vagy felesbe kiadó. Érdeklődni Heudiska és Hermann fűszer nagykereskedőknél Posta-ut 30. Telefon 799. 453

Négy kocikerék és két tengely eladó. Faragó Béla mécsárosn-l Eövös utca, a halpiaccal szemben. 483

Unatkozunk jelidére levél van a kiadóban. Tüzértől. 484

Eladó egy vadonlatj szerszám francia hajtoszárral. Telefon szám 182. Szenatelp. 485

Papirbe raktározásra alkalmas száraz, zárható helyiséget, lehet felszer vagy kamra is, keresünk. 486

Megvételre keresték I. fókában levő modern írógép. Cim a kiadóban. 498

Fatelepek alkalmas telép, melyen éveken át fakeskeredés volt, Bács Im son bérbeadando. Értekezni lehet a tulajdonosnál Bács Imson Ulrich Mihályneknél Rákóc utca. 499

Hirdetéseket d. e. 9 óráig kérjük leadni ellen esetben csak másnap közölhetjük.

Futó Tamás
férfi- és női angol szabóság

Üzletihelyiség hiányból a saját házában: **Kölnyer-nyoszhaladva a postától 5 k soroz**

Vételre keresek egy 8-16 HP. és egy 20-40 HP-ös nyereselaj-, szivógáz- vagy benzín-motort

Ajánlatok: **GERTIG JÓZSEF**
címe Nagybkk nda (Bánát) küldendők.

A Jugoelzlv o'p'gyar Szabadkán keres 30-40 elsőrendű

aljamunkást

Fizetés 90-100 korpa ónként. Mintha léptl szonnal kell. 466

Veszünk mindenfajta gőzcséplőgépeket szivógáz és benzínmotortat minden nagyságban

Friedman I. és Tsa
Szabadkca, I. kör, 332. Telefon szám: 4-49.

Kalmár Antal

MÁZÓ ÉS FENYŐ SZABADKA, V. KÖR, KAPÁNIA 518. SZ. M.

ELVÁLJALJA:
Épületek, kávéházak, vendéglők, fiziketek és finom butoroknak fényezés, 478 sét és mázolását.

Posztószakmában Járás m. riegkópós szor. l. udó

könyvelő

az nál belép srokeresték. Ajánlatok könyvelésre. Pl. szts cím: 475 Zombor útd. ndó.

Benke Dániel

szobafestő és MÁZÓ Szabadka, V. Kötelek u 223. Telefon szá: 433.

É vállalt a ob'festés mázólat a legolcsóbbtól a leggyorsrúbig, soold árak. P-nos biz' legals. l

Tanfolyam felvételre teljes.

Irodaátelyezés.

Sztojansevics Lázár magánéleti irodáját Csernovits és Gerő-utca sarkán (olt Rukovina-ház) helyezte át. ügyfeleinek új irodájában él, nappal is rendelkezésére áll. 410-2

'Philatelia' bélyegkereskedés megnyit március 1-én a Wilhelm Samu papirkereskedésében, Eövös-utca a városházával szemben. A legolcsóbb árban kaphatók összesen külföldi és belföldi bélyeggyűjtemények és komplett magyar postázásosokat.

Elsőrendű Száraz tűzifa házhoz szállítva is kapható: BASCH ÉS VIGH épület és tűzifakereskedésében Zombori-ut. • Telefon 751.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy Szabadkán, Szegedi-uti telephelyen tárolt 52 1. áda, (ladánként körülbelül 140 darab) tojást 1920. március 24 napjának d. u. 4 órájkor Dr. Miladinovics Radivoj kir. közjegyző kezbenjöttével a legutóbbi ítéronék, Wolfát Adám bajai kereskedő kárára és veszellyére nyilvános árverésen el fogjuk adni.
Az árverés tárgyát levő tojás a szabadkai járásbírósg által fogantatott előzetes bírói szemle megállapítása szerint részben megsemmisült, részben friss, részben romlott és a ládakban össze van keverve. A venni szándékozók tartoznak a tojást előzőleg megsemmisíteni, mert mi a tojás minőségét semmitte felelősséget nem vállalunk.
A vevők költelesek a vételárát azonnal készpénzben kifizetni, a tojást nyomban átvenni és elszállítani és a vételi feltételek is viselni. Az árverés egyéb feltételei Dr. Fischer Jákó és dr. Kalmár Elemér ügyvédek irodájában tudhatók meg.
Szabadkán, 1920. márc. 22. Hartmann és Connen.

Kékkő 98°
nagyban és kisnyomban. Szalámi Szardínia Szardella kapható! Sugár Manó fűszer és osongekereskedőnél Sz. ab dkan.

45 kapa szőlő Kelebián
betegség miatt azonnal

eladó
Bóvénben: Dr. Hirth Ferencz ügyvédnél és bánya, I. kör, kör, Damiaston-u. 119. szám. Telefon 5-67.

Gyorsfutó

Benzin-motorok
8 12 lóerőig szabadkából eladók Berecz Károlynél Gomboson

Fam munkelő gpek. oles. hasz. telje en Járás asztalos segedet alsz. azok.

ADÓ: 8 m. 20 cm. hosszú, 6 cm. va-tag, 4 szlyrtácsvál és 5 drb gyűrűscáppágyal trammissiót és megvételre keresek 20 mt. hosszú 12 cm. széles gépszját Hubert Elek B. ostosolvan.

Felhívás.
Kéretnek mindazon kriptatolajdonosok, kiknek a Bajai temetőben van családi sírboltjuk és akik gondoztatni kívánják jelenkezesen megbeszéléséget a munkáz viszonyok miatt minél előbb.
Futó Mihály 465 temetőgondolónál.

Asztalosok kereskedők. Bekébech városát lakoskaphatnak nagyban és kicsinyben Ujvárynál Temezin. 493

Barna faliszőnyeg eladó. D. e. 9-12-ig Párhuozas ut 225. 482

Használt jakarban levő bádogos szerszámberendezést, esetleg jó Zim gépet megvételre keres S. öcsi Jozsef bádogos Bácskossuthfalva. 494

Mozi Szórakozás

LIFKA PROSTITUALTAK
I. rész. - Rogány 4 fejezésben
Kezdote d. u. 4, 6 és 7 órakor

Március 20, 22, 23. és 24-én: A zsonon legb. jossabb filmje, a **KORZÓ Legnagyobb bün** (Maria növér.)
Főszor.: Makay M., Várkonyi M

Hétfő-kedd: Csak 2 napig! Reprizl "A osod majom" világhírű filmje **JACK TITKA** 4 fejr.
Szo. dátöl: OPIUM

Soha nem látott senki **Suboticán** Kína és India titokatos bódító ópium barlangjainak káprázatos életéből, retentő tragédiájából eleven valóságot. Tüneményes kiállításban a világ legnagyobb kultúr filmje tárja fel szerdától-vasárnapig Opium

cimen a Royal moziban **A kereskedelmi alkalmazottak báija.** A kereskedelmi alkalmazottak és magán tisztviselők szombaton este dr. Hermann Károly díszelőnklete aialt látogatott báit rendeztek a Barány-szállóban. A báhajnaig tartott.

Cypróhirdetések

Elsőrendű 6 lánca szőlő, gyümölcsfakkal, két lakókúházzal, 120 hl. tires hordó, 2 nagy ház, egy grés, da ráló, egy borszivaltu, teljesen berendezett méhte nyészet, szóval minden szükséges felszereléssel együtt eladó. Bővebbet Born István Kelebia 833, a 16 os órházza szemben. 491

Vermorel rendszerű hali porozogépek és kékkő eladók, Engler, Bajza-u. 49 a 50.

Sonkát, szalonát, kemény sajt, zombori túrót, téli szalmát, paprikát állandoan vesz Lévai Jenő Dubrovna k. Ealmatien. 492

Asziasolok kereskedők. Bekébech városát lakoskaphatnak nagyban és kicsinyben Ujvárynál Temezin. 493

Barna faliszőnyeg eladó. D. e. 9-12-ig Párhuozas ut 225. 482

Használt jakarban levő bádogos szerszámberendezést, esetleg jó Zim gépet megvételre keres S. öcsi Jozsef bádogos Bácskossuthfalva. 494

Keresünk ügyes és megbízhható bórkereskedősegedet, aki ónál on is tud dolgozni, némi kaucióval fiókfizetünk vezetére. Holcer Márton és Társa bórkereskedők, Zombor. 447

Eladó 11 kapa kaszáló és 6 és fél kapa veteményező föld, közel a város alatt. Tudakozódhatni Kovács varrogép üzlet. 467

Társalkodónéknék szőlő, m. veit, hazaatást értő rthölgyet keresek, család tagnak tekintük. Cim Zombor u. 20 szám. Jelenkezés 1/11-1/12 és d. u. 125-1/26 között. 485

Magános a szorj hazmetrénnek felvételt, azon nál 200 kor. fizetéssel Köhüd-utcv 566 sz. 488

Egy jó munkáz papicossegedet felveszek. Balogh Márton V. kör, Bajai ut 755 szám. 487

Jó családból való minden dologban járás leány ajánlok magános urhoz vidékre. Ajánlatok Berger S. ndorhoz Bácskossuthfalva. küldendők. 495